

Maankohoamisrannikon metsät

Kuva: Arto Hämäläinen

Ainutlaatuisia metsiä Merenkurkussa

Maankohoamisrannikolla syntyy erikoislaatuisia metsiä, kun merestä nouseva, veden alta paljastuva maa saa kasvipeitteen. Parhaimmillaan nämä metsät ovat Pohjanlahden rannikolla, missä maankohoaminen on nopeinta. Maankohoamisrannikon metsät ovat maailmanlaajuisesti harvinaisia luonnon helmiä.

Maankohoamisrannikolle syntyy ajan kuluessa metsien kehityssarjoja, jotka alkavat rannanläheisistä pensaikoista ja rehevistä lehdoista. Maankohoamisen edetessä ne muuttuvat karummiksi havumetsiksi. Metsä muuttuu tavanomaiseksi kangasmetsäksi vasta sitten, kun sen maaperä on täysin kehittynyt happamaksi podsolimaaksi, mikä kestää yli tuhat vuotta. Luonnonlaatuun arvokkaita maankohoamisrannikon metsiä voi siten olla kaukanakin nykyisestä merenrannasta, mutta useimmiten kehityssarjat ovat katkenneet ihmisen toimien kuten rakentamisen tai avohakkuiden seurauksena. Mitä luonnontilaisempia metsät ovat, sitä paremmin maankohoamisrannikon erityispiirteet niissä ilmenevät, ja mitä pidempiä metsäsarjat ovat, sitä arvokkaampia ne ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Maankohoamisrannikon metsien puulajit, kasvillisuus ja muu lajisto muuttuvat kehityssarjan eri vaiheissa. Nuorissa pensaikkovaiheissa kasvaa muun muassa tyrniä, pajuja, leppiä, hieskoivua ja pihlajaa. Pensaikkoja seuraavat lehdot

ovat lehtipuuvaltaisia ja rehevän ruohoston vallitsemia. Vähitellen maaperän karuntuessa havupuut ja kangasmetsälle ominaiset varvut valtaavat alaa. Metsien lomassa on usein pieniä soita.

METSO turvaa maankohoamisrannikon metsiä

Maankohoamisrannikon metsät ovat mantereella muuttuneet rakentamisen, avohakkuiden ja ojitusten katkottua metsäsarjoja. Saariston suojelualueilla tilanne on parempi, mutta siellä metsäsarjat jäävät lyhyemmiksi kuin mantereella, koska saarten koko on rajoitteena. Maankohoamisrannikon metsiä on perinteisesti laidunnettu, eikä laidunnus heikennä niiden arvoja.

Maankohoamisrannikon metsän arvoa nostaa kehityssarjan pituus ja eheys, puuston luonnontilaisuus, lahoppuun runsaus ja maapohjan ojittamattomuus. Maankohoamisrannikon metsät kuuluvat niihin elinympäristöihin, joita METSO-ohjelman avulla säilytetään. Metsänomistajat, joiden maalla on luonnontilaista maankohoamisrannikon metsää, voivat halutessaan ottaa yhteyttä alueensa METSO-yhdyshenkilöön metsäkeskuksessa tai ELY-keskuksessa. Lisää tietoa suojeluvaihtoehtoista ja luonnonhoidosta löytyy sivulta www.metsopolku.fi.